

Gedeputeerde Staten**De voorzitter van de Provinciale Staten van Zeeland**T.a.v. de statengriffier
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG**onderwerp**
Meicirculaire 2020**kenmerk**
20018451
behandeld door
R. Klaassen
+31 118 631387**verzonden**

Middelburg, 16 juni 2020

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de meicirculaire 2020 van het provinciefonds. Het provinciefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de Provincie Zeeland. Doorgaans verstrekt het Rijk op drie momenten, via circulaire, informatie over de ontwikkeling van het provinciefonds: in mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk; in september op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk. De uitkering van het provinciefonds bestaat uit een **algemene** uitkering en **decentralisatie** uitkeringen.

Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering provinciefonds wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de uitgaven van het Rijk. Door de afgesproken normeringssystematiek (gezamenlijk trap op, trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering uit het provinciefonds en dus op de budgettaire ruimte van de provincie. De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds die voortvloeit uit deze normeringssystematiek wordt het **accres** genoemd. De hoogte van de algemene uitkering kan ook muteren door veranderingen in de verdeelmaatstaven zoals het aantal inwoners en aandeel oeverlengte.

Accres*Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden*

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 23 april 2020 hebben het kabinet en de medeoverheden besloten een regiegroep in te stellen die de omvang van de problematiek in beeld brengt met nadruk op de financiële effecten voor de medeoverheden en de daarbij voorgestelde oplossingsrichtingen, waaronder compensatie. De maatregelen uit het pakket van 28 mei 2020 die het provinciefonds raken zijn:

- Het bevriezen van de accessen zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota 2020 voor de jaren 2020 en 2021. Als er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen zullen de fondsbeheerders hierover met het IPO en de VNG in gesprek gaan.
- Naar analogie van het accres zal ook het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) worden bevroren.

Dit houdt in dat de accessen voor 2020 en 2021 niet meer wijzigen zoals die zijn verwerkt in deze meicirculaire, tenzij er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen.

De gevolgen van de algemene uitkering van deze meicirculaire komen neer op de volgende mutaties:

2020 +/- € 0,5 miljoen
2021 +/- € 0,5 miljoen
2022 +/- € 1,2 miljoen
2023 +/- € 0,4 miljoen
2024 -/- € 0,3 miljoen

De stijging voor 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de afrekening over 2019. De uitgaven over 2019 zijn gestegen ten opzichte van septembercirculaire. Deze ontwikkeling is het gevolg van een combinatie van onderuitputting, meevallers en beleidsmatige intensiveringen, zoals de aanvullende middelen die bij Najaarsnota 2019 zijn uitgetrokken voor de stikstofproblematiek en het onderwijs. Daarnaast is er een positieve afrekening van het BTW compensatiefonds over 2019.

In 2020 zijn er verschillende mutaties in de rijksuitgaven, zoals de hoger bijgestelde loon- en prijsontwikkeling en een aantal beleidsmatige plussen en minnen. Per saldo stijgt de ARU (accresrelevante uitgaven) hierdoor licht. Ook in latere jaren zijn er ontwikkelingen in het accres: ten opzichte van de septembercirculaire 2019 is sprake van een opwaartse bijstelling van de accrestranches voor de jaren 2021 en 2022. Voor 2023 en 2024 worden de accrestranches neerwaarts bijgesteld. Dit is het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau en de meerjarige besluitvorming over de rijksuitgaven. De opbouw van de accessen over de jaren is weergegeven in de meicirculaire in tabel "2.2.5 Mutaties accres tranches provinciefonds 2020-2025 ten opzichte van de septembercirculaire 2019".

Vanwege de bevrozing van de accrestranches in 2020 en 2021 zijn dit ook de definitieve standen. De accrestranches vanaf 2022 blijven wel onderhevig aan de trap-op-trap-af systematiek. Negatieve effecten worden betrokken in de stelpost Provinciefonds, die in de voorjaarsnota 2020 tot het maximum van € 3 miljoen is aangevuld.

Decentralisatie uitkeringen

Via het provinciefonds ontvangt de Provincie ook decentralisatie uitkeringen. Deze uitkeringen hebben een eigen verdeling per Provincie. In tegenstelling tot specifieke doeluitkeringen hoeft over de besteding van deze decentralisatie uitkeringen geen verantwoording aan het Rijk te worden afgelegd en zijn de uitkeringen ook niet geoordeeld. Decentralisatie uitkeringen zijn vaak wel verbonden met een zeker doel maar hoeven niet aan dit doel uitgegeven te worden. Voor de regiodeal Zeeland zijn met het Rijk nadere afspraken gemaakt in een convenant.

Voor 2020 worden extra middelen ontvangen voor de Regiodeal Zeeland van € 8,9 miljoen (derde tranche). In de circulaire wordt overigens gesproken over eerste tranche maar dat is niet juist.

Regiodeal Zeeland

Op 6 juli 2018 is de Regiodeal Zeeland ondertekend. Hiermee reserveert het Rijk maximaal € 35 miljoen voor het investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling 2.0 ten behoeve van de pijlers kennis en innovatie, het versterken van de leefbaarheid en voorzieningen voor bedrijven. In 2018 is een eerste tranche ontvangen van € 13,2 miljoen, in 2019 de tweede tranche van € 9,6 miljoen. In het bestuurlijk overleg van 30 januari 2020 met LNV is voor het vervolg van de uitvoering van het investeringsprogramma een volgende tranche aangevraagd van € 9,1 miljoen (een bedrag van € 0,25 miljoen wordt toegevoegd aan het BTW compensatiefonds) voor de uitvoering in 2020 en begin 2021. In deze meicirculaire 2020 vindt de daadwerkelijke toekenning van deze derde tranche plaats.

De 3e tranche van de Regiodeal Zeeland is in overleg met het Rijk bestemd voor:

Doelstelling begroting 2020		Project	2020
040105	Innovatie- infrastructuur en - fondsen	Aanjaaggelden	€ 1,0 miljoen
040104	Campus Zeeland	UCR	€ 2,63 miljoen
050107	Maatschappelijke initiatieven versterken	Impuls wonen	€ 1,25 miljoen
050107	Maatschappelijke initiatieven versterken	Smart mobility	€ 0,15 miljoen
040101	Arbeidsmarkt	Arbeidsmarkt	€ 1,04 miljoen
040104	Campus Zeeland	VO Z-VL	€ 2,25 miljoen
050108	Concurrentiepositie logistiek	Central Gate	€ 0,13 miljoen
050106	Impuls bedrijventerreinen	Bedrijventerreinen	€ 0,4 miljoen
Totaal (afgerond)			€ 8,85 miljoen

Conform de regiodeal draagt de regio zorg voor minimaal € 35 miljoen cofinanciering. Hiervan is € 21,7 miljoen cofinanciering toegezegd door de Provincie. Deze cofinancieringsmiddelen zijn beschikbaar in de meerjarenbegroting.

BTW Compensatie

Overschotten en tekorten in het BTW-Compensatiefonds worden verrekend in de algemene uitkering van het Provinciefonds. In de praktijk blijkt dat doorgaans sprake is van overschotten in het BTW-Compensatiefonds die uiteindelijk ten gunste van de algemene uitkering komen. Dit overschot in het BTW-Compensatiefonds wordt de 'ruimte onder het plafond BCF' genoemd. Afhankelijk van de ontwikkeling van de ruimte in het compensatiefonds vindt in september een eerste voorschotuitkering van deze ruimte plaats. In de meicirculaire vindt de afrekening over het voorgaand begrotingsjaar plaats. De ruimte onder het plafond voor 2019 kwam € 6,7 miljoen hoger uit dan bij septembercirculaire 2019 was geraamd. De overhevelingen in verband met taakmutaties hadden eveneens een opwaarts effect op het plafond. Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2019 plaats in de meicirculaire 2020.

In de septembercirculaire geeft het Rijk een nadere doorkijk van de verwachte meerjarige ontwikkelingen van het BTW-Compensatiefonds. Naar analogie van het accres is voor de jaren 2020 en 2021 het 'plafond BTW' ook bevroren. Indien zich in het BCF grote problemen gaan voordoen, dan treedt het Rijk hierover in overleg met de VNG en IPO.

Financiële verwerking van de meicirculaire.

Conform de financiële verordening komen positieve effecten ten gunste van de stelpost provinciefonds tot de stelpost een saldo van € 3 miljoen bereikt. De stelpost provinciefonds is onder meer gevormd om negatieve effecten uit circulaires te kunnen opvangen. Daarnaast wordt uit deze stelpost de indexering van de begroting (indexering materiële budgetten en structurele kostensubsidies aan instellingen), als ook eventuele CAO stijgingen gedekt. Zoals genoemd is de stand van de stelpost in de voorjaarsnota 2020 opgehoogd tot € 3 miljoen voor 2021 en verder. Het positieve effect voor 2020 wordt toegevoegd aan de stelpost provinciefonds, omdat in 2020 het maximum van € 3 miljoen nog niet is bereikt. Ingevolge de financiële verordening doen wij in de najaarsnota een voorstel over de bestemming van het saldo 2020 van de stelpost.

De positieve effecten voor 2021, 2022 en 2023 worden toegevoegd aan de budgettaire ruimte. Het negatieve effect voor 2024 wordt onttrokken aan de stelpost provinciefonds.

De financiële effecten op de provinciale begroting zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Effecten meicirculaire op stelpost provinciefonds en budgettaire ruimte x € 1 mln.					
	2020	2021	2022	2023	2024
Accres meicirculaire	0,5	0,5	1,2	0,4	-0,3
Stelpost BTW compensatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
financiële effecten meicirculaire	0,5	0,5	1,2	0,4	-0,3
Beschikbaar in stelpost provinciefonds na verwerking voorjaarsnota	0,2	3,0	3,0	3,0	3,0
verwerking meicirculaire ten gunste/laste van de stelpost provinciefonds	0,5	0,0	0,0	0,0	-0,3
Beschikbaar in stelpost provinciefonds na verwerking meicirculaire	0,7	3,0	3,0	3,0	2,7
Beschikbare budgettaire ruimte na verwerking voorjaarsnota*	0,3	0,5	0,8	1,1	1,5
verwerking meicirculaire ten gunste/laste van de budgettaire ruimte	0,0	0,5	1,2	0,4	0,0
Stand budgettaire ruimte na verwerking meicirculaire	0,3	1,0	2,0	1,5	1,5

* Inmiddels hebben wij de 8^e begrotingswijziging 2020 vastgesteld en aan u toegezonden ter besluitvorming. Ten opzichte van de budgettaire stand uit de voorjaarsnota leidt deze begrotingswijziging tot een structurele ophoging van de budgettaire ruimte vanaf 2021 met ongeveer € 375.000. Voor 2020 bedraagt de ophoging ongeveer € 409.000.

Herziening provinciefonds

In de voorjaarsnota hebben wij u geïnformeerd over het herstel van de zogenaamde weeffout in het provinciefonds. De afspraken zijn voor minimaal 2 jaar gecontinueerd, waarbij de voorwaarde voor Zeeland vervalt om de opcenten Motorrijtuigenbelasting te verhogen. Het herstel van de weeffout verloopt via het IPO en komt daardoor niet terug in de meicirculaire. Deze twee jaar is gebaseerd op de aangekondigde herziening van het provinciefonds. Indien de herziening dan niet geëffectueerd is, worden de nu gemaakte afspraken over het herstel van de weeffout gecontinueerd. In de voorjaarsnota 2020 is dit effect daarom ook structureel verwerkt. Op het moment dat meer bekend is over de herziening van provinciefonds informeren wij u daar nader over.

Wat betreft het lange termijn traject (integrale herziening) wordt in ieder geval onderzoek gedaan naar het kostengeoriënteerde karakter van de verdeling, een robuustere dynamiek van de verdeling, regionaal economische ontwikkeling en de wijze waarop eigen inkomsten in de verdeling worden meegenomen. Gelet op het feit dat de onderlinge afspraak voor Zeeland na 2022 afloopt, is het streven om het verdeelmodel uiterlijk 1 januari 2023 te herzien.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: Meicirculaire 2020. Meicirculaire 2020 Provinciefonds